

Bruksela, 2 czerwca 2023 r.  
(OR. en)

10136/23

---

Międzyinstytucjonalny numer  
referencyjny:  
2023/0170(NLE)

---

JUSTCIV 81  
JAI 772  
FREMP 174

## WNIOSEK

|                  |                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Od:              | Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)                                                                                                                                     |
| Data otrzymania: | 1 czerwca 2023 r.                                                                                                                                                                                                |
| Do:              | Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej                                                                                                                                                     |
| Nr dok. Kom.:    | COM(2023) 281 final                                                                                                                                                                                              |
| Dotyczy:         | Wniosek dotyczący DECYZJI RADY upoważniającej państwa członkowskie, aby w interesie Unii Europejskiej stały się lub pozostały stronami Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych |

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 281 final.

Załącznik: COM(2023) 281 final



KOMISJA  
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 31.5.2023 r.  
COM(2023) 281 final

2023/0170 (NLE)

Wniosek

## **DECYZJA RADY**

**upoważniająca państwa członkowskie, aby w interesie Unii Europejskiej stały się lub pozostały stronami Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych**

## **UZASADNIENIE**

### **1. KONTEKST WNIOSKU**

#### **• Przyczyny i cele wniosku**

UE zamierza stworzyć, utrzymywać i rozwijać przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w której zapewnione będą swobodny przepływ osób, dostęp do wymiaru sprawiedliwości i pełne poszanowanie praw podstawowych.

Cel ten powinien również obejmować transgraniczną ochronę osób dorosłych, które z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych nie są w stanie chronić swoich interesów („osoby dorosłe”). Osoba dorosła oznacza osobę, która osiągnęła wiek 18 lat.

Liczba osób dorosłych znajdujących się w takiej sytuacji w UE rośnie ze względu na starzenie się społeczeństwa i związaną z tym zapadalność na choroby uwarunkowane wiekiem, a także rosnącą liczbę osób z niepełnosprawnościami. W zależności od przepisów krajowych państwa członkowskiego, w którym osoby te mieszkają, mogą one zostać objęte środkiem ochrony na mocy decyzji sądu lub decyzji administracyjnej, lub mogą być wspierane przez osobę trzecią, którą same wcześniej wyznaczyły (w drodze „uprawnienia do reprezentacji”) w celu zarządzania ich interesami.

Osoby dorosłe mogą – z różnych powodów – stanąć przed koniecznością zarządzania swoim majątkiem lub swoimi nieruchomościami znajdującymi się w innym kraju, skorzystania z opieki medycznej za granicą w nagłym przypadku lub w celu przeprowadzenia zaplanowanego zabiegu, lub też przeprowadzki do innego kraju.

W sytuacjach transgranicznych osoby dorosłe mają do czynienia ze złożonymi, a niekiedy sprzecznymi przepisami państw członkowskich. Obejmują one kwestie związane z ustalaniem, który sąd lub inny organ uprawniony do zastosowania środków ochrony jest właściwy, który system prawny ma zastosowanie w ich sprawie oraz w jaki sposób uznać zagraniczne orzeczenia lub uprawnienia do reprezentacji nadane za granicą. Prowadzi to do sytuacji, w których osoby dorosłe, ich rodziny i przedstawiciele doświadczają znacznej niepewności prawa w kwestii przepisów, jakie będą miały zastosowanie w ich sprawie, oraz co do wyniku procedur, które muszą przejść, i formalności, których muszą dopełnić. Aby mieć pewność, że za granicą także będą skutecznie chronione lub będą mogły korzystać z przysługujących im praw, osoby te często muszą przechodzić długie i kosztowne procedury. W niektórych przypadkach ochrona, którą są one objęte, i uprawnienia do reprezentacji powierzone ich przedstawicielom nie są ostatecznie uznawane ani przez sądy, ani przez podmioty pozasądowe, takie jak banki, personel medyczny czy agenci nieruchomości.

Dnia 13 stycznia 2000 r., pod auspicjami Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego (konferencja haska), organizacji międzyrządowej, której celem jest „działanie na rzecz stopniowego ujednolicania zasad prawa prywatnego międzynarodowego”<sup>1</sup>, przyjęto Konwencję o międzynarodowej ochronie dorosłych (Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych). Konwencja ta zawiera kompleksowy zbiór postanowień dotyczących jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków ochrony oraz postanowień dotyczących prawa właściwego dla uprawnień do reprezentacji, które nadają skuteczność takim uprawnieniom w kontekście transgranicznym. Ustanowiono w niej również mechanizmy

---

<sup>1</sup> Art. 1 [statutu](#) konferencji haskiej.

współpracy między właściwymi organami umawiających się państw oraz między organami centralnymi umawiających się państw.

Konwencja ta jest powszechnie uznawana za skuteczny i elastyczny instrument prawa prywatnego międzynarodowego, który spełnia swoje zadanie na poziomie międzynarodowym. Niedawne prace prowadzone w ramach komisji specjalnej ds. praktycznego funkcjonowania Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych<sup>2</sup> wkrótce dostarczą praktykom przydatnych narzędzi do jej właściwego stosowania, takich jak praktyczny podręcznik.

Obecnie stronami tej konwencji jest jednak jedynie 12 państw członkowskich UE<sup>3</sup>. Ratyfikacja Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych oraz przystąpienie do niej przez wszystkie państwa członkowskie jest od dawna celem UE.

Od 2008 r. Konwencję konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych wyraźnie popierają Rada Unii Europejskiej<sup>4</sup>, Parlament Europejski<sup>5</sup> i Komisja Europejska<sup>6</sup>. Powszechna ratyfikacja Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych przez państwa członkowskie i inne państwa jest niezbędna do jej skutecznego funkcjonowania. Parlament aktywnie wspiera ratyfikację konwencji przez wszystkie państwa członkowskie, a także ewentualną inicjatywę ustawodawczą UE w celu uzupełnienia Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

---

<sup>2</sup> <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=884>

<sup>3</sup> Belgia, Czechy, Niemcy, Estonia, Grecja, Francja, Cypr, Łotwa, Malta, Austria, Portugalia i Finlandia.

<sup>4</sup> W konkluzjach Rady pt. „Ochrona prawna osób dorosłych szczególnej troski” (14667/08 (Press 299), 24.10.2008) Rada wezwała państwa członkowskie, które jeszcze tego nie zrobiły, do tego, by „rozpoczęły jak najszybciej realizację procedur podpisania lub ratyfikacji [Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych] lub aktywnie kontynuowały realizację takich procedur”, oraz wezwała państwa członkowskie, „które jeszcze prowadzą proces konsultacji wewnętrznych [w odniesieniu do przystąpienia do Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o ochronie dorosłych], by jak najszybciej je zakończyły”. Ponadto w swoich konkluzjach pt. „Program sztokholmski – Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli” przyjętych w 2009 r. Rada Europejska wyraziła życzenie, by państwa członkowskie przystąpiły do Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych „jak najszybciej”.

<sup>5</sup> Zob. „Skutki transgraniczne ochrony prawnej osób pełnoletnich” (P6\_TA(2008)0638), rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2008 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie ochrony prawnej osób pełnoletnich: skutki transgraniczne (2008/2123(INI)) (2010/C 45 E/13). W pkt 1–4 rezolucji wezwano do ratyfikacji przez państwa członkowskie Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i zwrócono się do Komisji o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie wzmocnienia współpracy między państwami członkowskimi w celu podsumowania kwestii operacyjnych i najlepszych praktyk w odniesieniu do Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o ochronie dorosłych oraz oceny ewentualnego przystąpienia Wspólnoty Europejskiej jako całości do tej konwencji. Należy zauważyć, że w rezolucji Parlamentu z 2008 r. zwrócono się do Komisji o przedstawienie wniosku „po zebraniu wystarczających doświadczeń z funkcjonowania Konwencji”. Dnia 1 czerwca 2017 r. Parlament Europejski przyjął kolejną rezolucję, w której wezwał państwa członkowskie do podpisania i ratyfikowania Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych oraz do promowania samostanowienia osób dorosłych przez wprowadzenie w prawie krajowym przepisów dotyczących pełnomocnictw na wypadek niezdolności do czynności prawnych.

<sup>6</sup> Zob. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla europejskich obywateli – Plan działań służący realizacji programu sztokholmskiego”, Bruksela, 20.4.2010, COM(2010) 171 final. Pkt 13 planu działań z 2010 r. służącego realizacji programu sztokholmskiego, zatytułowany „Zapewnienie ochrony praw podstawowych/Grupy szczególnie narażone” odnosi się do państw członkowskich Unii Europejskiej, które stają się stroną Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

W dniach 5–8 grudnia 2018 r. Komisja i konferencja haska zorganizowały wspólną międzynarodową konferencję w celu propagowania ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i zbadania ewentualnych niedociągnięć, które wymagałyby dalszych działań<sup>7</sup>.

Dnia 3 maja 2021 r. Ministrowie Sprawiedliwości Czech, Francji i Słowenii skierowali do Komisji pismo, w którym zwrócili się do niej o przyspieszenie prac przygotowawczych nad inicjatywą ustawodawczą.

W czerwcu 2021 r. przyjęto konkluzje Rady<sup>8</sup>, w których między innymi wezwano państwa członkowskie do jak najszybszej ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i zwrócono się do Komisji o zastanowienie się nad koniecznością stworzenia w UE ram prawnych, by ułatwić swobodny przepływ środków ochrony, oraz o przedstawienie, w razie potrzeby, wniosków ustawodawczych.

W latach 2021–2022 prezydencje portugalska, francuska i czeska zorganizowały różne wydarzenia, aby podnieść świadomość na ten temat.

Pomimo tych działań tempo ratyfikacji konwencji jest nadal zbyt wolne. W niektórych państwach członkowskich projekt ustawy wdrażającej ratyfikację od lat oczekuje na przyjęcie przez parlament lub nie został przedłożony przez rząd pomimo zakończenia prac przygotowawczych. Inne państwa członkowskie częściowo stosują konwencję w praktyce (w szczególności postanowienia dotyczące jurysdykcji i prawa właściwego), nie podejmując żadnej inicjatywy w celu formalnej ratyfikacji konwencji. Oznaczałoby to powołanie organu centralnego w celu zapewnienia skutecznej współpracy między umawiającymi się państwami.

W tym kontekście Komisja postanowiła przedstawić inicjatywę mającą na celu upoważnienie państw członkowskich, które nie są jeszcze stronami konwencji, do jej ratyfikacji lub przystąpienia do niej. Odniesienie do tej inicjatywy znajduje się w programie prac Komisji na 2022 r.: „Przedstawimy też propozycje środków mających [...] **wzmocnić współpracę sądową w zakresie ochrony osób dorosłych szczególnej troski w sytuacjach transgranicznych**”.

Ponieważ Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych jest otwarta do podpisu i ratyfikacji przez państwa, które były członkami Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w dniu 2 października 1999 r.<sup>9</sup> (art. 53 konwencji), następujące państwa członkowskie będą musiały zarówno podpisać, jak i ratyfikować konwencję: Bułgaria, Hiszpania, Chorwacja, Węgry, Rumunia, Słowenia, Słowacja i Szwecja. Natomiast Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niemcy i Polska będą musiały jedynie ratyfikować konwencję, ponieważ już ją podpisały. Litwa będzie musiała do niej przystąpić,

---

<sup>7</sup> Wspólna konferencja KE-konferencji haskiej na temat transgranicznej ochrony osób dorosłych szczególnej troski, Bruksela, 5–7 grudnia 2018 r., <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=654>

<sup>8</sup> [Konkluzje Rady w sprawie ochrony osób pełnoletnich szczególnej troski w całej Europie](#) (7 czerwca 2021 r.).

<sup>9</sup> art. 53:

- 1) Konwencja jest otwarta do podpisu przez Państwa, które były członkami Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w czasie jej Osiemnastej Sesji.
- 2) Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu, a dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia zostają złożone w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów, będącym depozytariuszem Konwencji.

ponieważ od dnia 23 października 2001 r. jest członkiem Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Obecnie nie ma żadnych przepisów UE dotyczących transgranicznej ochrony osób dorosłych. Niniejszy wniosek stanowi jednak część pakietu wraz z wnioskiem Komisji dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków, dokumentów urzędowych i uprawnień do reprezentacji oraz współpracy w sprawach cywilnych dotyczących ochrony osób dorosłych. We wniosku przewiduje się stosowanie w państwach członkowskich niektórych postanowień Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i ustanawia się przepisy uzupełniające w celu ułatwienia jeszcze ściślejszej współpracy wewnątrz UE w tej dziedzinie.

Niniejszy wniosek dotyczy ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, która jest jedynym międzynarodowym instrumentem regulującym kwestie prawa prywatnego międzynarodowego dotyczące transgranicznej ochrony osób dorosłych, i przystąpienia do niej przez te państwa członkowskie, które nie są jeszcze jej stronami.

Obydwa wnioski dotyczą prawa prywatnego międzynarodowego – dobrze rozwiniętego obszaru polityki w całej UE. Od 2000 r. UE przyjęła szereg aktów ustawodawczych w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych, które mają skutki transgraniczne. Żaden z tych aktów ustawodawczych nie reguluje jednak transgranicznych aspektów zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób<sup>10</sup> ani ochrony osób dorosłych, które „z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych”<sup>11</sup> nie są w stanie chronić swoich interesów.

Proponowane rozporządzenie będzie miało zastosowanie w państwach członkowskich, natomiast Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych będzie miała zastosowanie w odniesieniu do państw spoza UE będących umawiającymi się państwami konwencji. Ponieważ osoby dorosłe w UE mogą mieć powiązania zarówno z państwami członkowskimi, jak i z państwami spoza UE (np. posiadać tam majątek lub mieć osobiste związki), spójne ramy prawa prywatnego międzynarodowego mające zastosowanie do ochrony osób dorosłych zarówno w UE, jak i w będących stronami konwencji państwach spoza UE, mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia ochrony osób dorosłych w sytuacjach międzynarodowych.

Obydwa wnioski uzupełniają się zatem wzajemnie i dlatego przedstawiono je razem.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

UE i jej państwa członkowskie są stronami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, która, od czasu jej przyjęcia w 2006 r., stanowi międzynarodowy fundament praw osób z niepełnosprawnościami.

Art. 3 lit. c) Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych zawiera postanowienia rzekomo faworyzujące lub aprobujące środki zastępczego

---

<sup>10</sup> Jedynym wyjątkiem jest zasada dotycząca zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych w kontekście transgranicznych zobowiązań umownych w sprawach cywilnych i handlowych ustanowiona w art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I).

<sup>11</sup> Art. 1 ust. 1 Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

dokonywania czynności prawnych (głównie z powodu użycia terminu „opieka, kuratela i analogiczne instytucje”). Pojawiło się pytanie, czy może to sprzyjać uznawaniu środków zastępczego dokonywania czynności prawnych zamiast środków wspierania w czynnościach prawnych lub dopuszczać ich uznawanie oraz czy naruszałoby to prawo do autonomii i równości osób dorosłych.

Kilkukrotnie uznano spójność i komplementarność Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych z prawami zapisanymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, na przykład w konkluzjach i zaleceniach (konkluzje 2 i 3) przyjętych na wyżej wspomnianej wspólnej konferencji KE-konferencji haskiej w 2018 r.<sup>12</sup>

Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych jest instrumentem prawa prywatnego międzynarodowego. Konwencja jest neutralna względem prawa materialnego, które nie nakazuje żadnego rodzaju środków, a w jej preambule stawia się na pierwszym miejscu interes osoby dorosłej oraz poszanowanie jej godności i autonomii. Ułatwiając współpracę transgraniczną oraz usuwając bariery prawne i praktyczne, przyczynia się ona do realizacji niektórych ważnych celów Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Obejmują one cele określone w art. 12 dotyczącym równości wobec prawa oraz w art. 32 dotyczącym współpracy międzynarodowej, w odniesieniu do których w Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych ustanawia się system organów centralnych.

Ponadto osobami dorosłymi wymagającymi ochrony transgranicznej w rozumieniu Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych nie są wszystkie osoby z niepełnosprawnościami, lecz tylko te, które nie są w stanie chronić swoich interesów osobistych lub finansowych. I odwrotnie – nie wszystkie osoby dorosłe, których zdolności psychospołeczne są ograniczone, są osobami z niepełnosprawnościami.

Warto również przypomnieć, że Komitet Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w swoim sprawozdaniu z 2015 r. w sprawie wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w UE wyraził obawy dotyczące barier napotykanych przez osoby z niepełnosprawnościami podczas przemieszczania się z jednego państwa członkowskiego do drugiego. Komitet zalecił, aby UE „podjęła natychmiastowe działania w celu zapewnienia wszystkim osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom możliwości korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się na zasadzie równości z innymi osobami”<sup>13</sup>.

Specjalny sprawozdawca ds. praw osób z niepełnosprawnościami zlecił przeprowadzenie analizy prawnej<sup>14</sup>, a następnie sprawozdawca ten wraz z niezależną ekspert ds. korzystania ze wszystkich praw człowieka przez osoby starsze wydali wspólne oświadczenie w tej sprawie<sup>15</sup>. W analizie i oświadczeniu doprecyzowano tę kwestię, stwierdzając, że Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych pozostawia wystarczające pole dla wykładni i praktycznych usprawnień oraz może podlegać zmianom odzwierciedlającym unowocześnianie prawa krajowego. Specjalny sprawozdawca przypomina, że Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie

<sup>12</sup> [88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf \(hcch.net\)](https://www.hcch.net/doc/88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf)

<sup>13</sup> Concluding observations on the initial report of the European Union: Committee on the Rights of Persons with Disabilities, (2015) draft prepared by the Committee.

<sup>14</sup> Ekspertyza pt. „Wykładnia Konwencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych spójna z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych”.

<sup>15</sup> [Wspólne oświadczenie specjalnego sprawozdawcy ds. praw osób z niepełnosprawnościami Gerarda Quinna oraz niezależnej ekspert ds. korzystania ze wszystkich praw człowieka przez osoby starsze Claudii Mahler – Refleksje na temat Konwencji haskiej \(2000\) o międzynarodowej ochronie dorosłych, 8 lipca 2021 r.](#)

dorosłych zawiera postanowienia mające na celu uniknięcie wszelkich konfliktów z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz że obydwie te instrumenty mogą i powinny się wzajemnie uzupełniać. UE i wszystkie jej państwa członkowskie muszą wykorzystać dostępną swobodę wykładni w taki sposób, aby zapewnić zgodność z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Umawiające się państwa będące jednocześnie stronami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych są zobowiązane do przestrzegania tej konwencji i określonych w niej zasad podczas stosowania Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych. Również z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, że konwencje międzynarodowe stanowią integralną część prawa Unii, w związku z czym ich wdrażanie musi być zgodne z zasadą proporcjonalności jako ogólną zasadą prawa Unii<sup>16</sup>.

W marcu 2021 r. Komisja przyjęła strategię na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030<sup>17</sup>. Poruszono w niej w szczególności kwestię „poprawy dostępu do wymiaru sprawiedliwości, ochrony prawnej, wolności i bezpieczeństwa” przez te osoby. Aby osiągnąć ten cel, w ramach poszczególnych inicjatyw wyraźnie stwierdzono, że „Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi w celu wdrożenia Konwencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie osób pełnoletnich szczególnej troski zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, w tym poprzez badanie dotyczące ochrony osób dorosłych szczególnej troski w sytuacjach transgranicznych, zwłaszcza osób z niepełnosprawnością intelektualną, aby utorować drogę do jej ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie”<sup>18</sup>.

Analizę prawną Komisji przeprowadzono w 2021 r.<sup>19</sup> i wynika z niej między innymi, że ratyfikacja Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych przez wszystkie państwa członkowskie rozwiązałaby niektóre problemy związane ze znacznymi lukami i niespójnościami, które występują w transgranicznej ochronie osób dorosłych.

Po przyjęciu niniejszej decyzji przez Radę Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych stanie się częścią prawa Unii. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej będzie mógł zatem dokonywać jej wykładni w świetle zarówno ogólnych zasad UE – ochrony swobodnego przepływu osób, dostępu do wymiaru sprawiedliwości i pełnego poszanowania praw podstawowych – jak i Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

## **2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ**

### **• Podstawa prawna**

Niniejszy wniosek dotyczy upoważnienia niektórych państw członkowskich do ratyfikowania konwencji międzynarodowej lub do przystąpienia do tej konwencji w interesie UE. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych podlega postanowieniom art. 81 TFUE, który w związku z tym stanowi podstawę prawną dla kompetencji UE w tym obszarze. W związku z tym obowiązującą podstawą prawną jest art. 218 ust. 6 Traktatu

<sup>16</sup> Zob. na przykład postanowienie z dnia 9 listopada 2021 r., sprawa C-255/20, Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle Dogane di Gaeta v Punto Nautica Srl, pkt 33, ECLI:EU:C:2021:926.

<sup>17</sup> [Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030](#)

<sup>18</sup> Zob. pkt 5.1 strategii.

<sup>19</sup> [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the EU \[Badanie dotyczące transgranicznej ochrony prawnej w Unii osób dorosłych szczególnej troski\]](#), Urząd Publikacji Unii Europejskiej (europa.eu).

o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w związku z materialną podstawą prawną, tj. art. 81 ust. 2 TFUE.

Art. 81 ust. 3 TFUE nie ma zastosowania, gdyż transgraniczna ochrona osób dorosłych nie wchodzi w zakres prawa rodzinnego.

Termin „prawo rodzinne” w rozumieniu art. 81 ust. 3 TFUE należy interpretować w sposób autonomiczny, niezależnie od definicji przewidzianych w przepisach krajowych państw członkowskich.

W przepisach UE dotychczas interpretowano to pojęcie dość rygorystycznie i ograniczano je do norm regulujących stosunki rodzinne, takich jak sprawy małżeńskie, odpowiedzialność rodzicielska czy zobowiązania alimentacyjne.

Nierzadko zdarza się, że osoby dorosłe szczególnej troski korzystają z ochrony zapewnianej przez członków rodziny. W niektórych państwach członkowskich ochronę prawną osób dorosłych szczególnej troski przypisuje się z mocy prawa małżonkowi lub członkom rodziny. Rodzina osoby dorosłej, jeśli osoba ta ją ma, jest jednak tylko jednym z rozwiązań w kontekście zapewniania ochrony. Udział członków rodziny nie jest wymogiem koniecznym ani nie jest uregulowany przepisami prawa prywatnego międzynarodowego. Zamiast tego kluczową kwestią w ramach ochrony osób dorosłych jest udzielane wsparcie i zapewnienie praw osoby dorosłej do godności, samostanowienia, niedyskryminacji i włączenia społecznego, niezależnie od związków rodzinnych.

Należy zauważyć, że, w przeciwieństwie do rozporządzeń UE dotyczących kwestii z zakresu prawa rodzinnego, Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych nie zawiera żadnych odniesień do związków rodzinnych (takich jak „rodzic”, „dzieci” czy „małżonek”).

Proponowane rozporządzenie uzupełni Konwencję konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i będzie zawierało niektóre jej postanowienia, w szczególności te dotyczące jurysdykcji krajowej i prawa właściwego, zapewniając ich bezpośrednie stosowanie w państwach członkowskich.

W związku z tym, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem TSUE, zachodzi ryzyko, że Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych może wpłynąć na zakres proponowanego rozporządzenia lub go zmienić.

Zobowiązania międzynarodowe mogą wpłynąć na zakres zasad Unii lub go zmienić, gdy zobowiązania te należą do dziedziny w znacznej mierze objętej już takimi zasadami, lub w świetle przewidywalnych zmian w prawie Unii, jak ma to miejsce w niniejszym przypadku<sup>20</sup>.

W związku z tym Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii zgodnie z art. 3 ust. 2 TFUE.

UE może zatem upoważnić państwa członkowskie, aby stały się lub pozostały stronami Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

---

<sup>20</sup> Zob. w szczególności opinia 1/13, pkt 73 i 74 oraz cytowane orzecznictwo.

Ponieważ wyłącznie państwa mogą stać się stronami konwencji, która nie zawiera klauzuli umożliwiającej UE stanie się jej stroną, państwa członkowskie mogą ją ratyfikować lub przystąpić do niej, jak również pozostać jej stronami, działając w interesie Unii, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej<sup>21</sup>.

Podobną inicjatywę podjęto już w 2008 r. w celu upoważnienia niektórych państw członkowskich do ratyfikowania Konwencji konferencji haskiej z 1996 r. o ochronie dzieci lub przystąpienia do niej<sup>22</sup>.

Zgodnie z protokołem 21 załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej środki prawne przyjęte w obszarze sprawiedliwości nie wiążą Irlandii ani nie mają w niej zastosowania. Po przedstawieniu wniosku w tym obszarze Irlandia może jednak notyfikować swoje życzenie uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu zaproponowanego środka, a po jego przyjęciu może notyfikować swój zamiar przyjęcia tego środka.

Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek opracowano na wzór przyjętych już decyzji Rady upoważniających państwa członkowskie do przystąpienia do konwencji międzynarodowej. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest spójne działanie UE w dziedzinie transgranicznej ochrony osób dorosłych, poprzez zapewnienie, by państwa członkowskie, które nie są jeszcze stronami Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, ratyfikowały ją lub przystąpiły do niej w określonych ramach czasowych.

Przyjmuje się również, że państwa członkowskie zachowują swoje kompetencje w zakresie regulacji przyjmowania przepisów prawa materialnego mających na celu ochronę osób dorosłych.

Wniosek spełnia zatem wymogi zasady proporcjonalności.

- **Wybór instrumentu**

Ponieważ wniosek dotyczy umowy międzynarodowej, którą niektóre państwa członkowskie mają ratyfikować i do której mają przystąpić w interesie Unii, jedynym mającym zastosowanie instrumentem jest decyzja Rady zgodnie z art. 218 ust. 6.

---

<sup>21</sup> Opinia 1/13 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, pkt 44 i cytowane orzecznictwo.

<sup>22</sup> Decyzja Rady z dnia 5 czerwca 2008 r. upoważniająca niektóre państwa członkowskie do ratyfikacji konwencji haskiej z 1996 roku o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej i środków ochrony dzieci lub do przystąpienia do tej konwencji w interesie Wspólnoty Europejskiej i upoważniająca niektóre państwa członkowskie do złożenia deklaracji w sprawie stosowania wewnętrznych zasad prawa wspólnotowego w tej dziedzinie, Dz.U. L 151 z 11.6.2008, s. 36.

### 3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Niniejszy wniosek oraz równoległy wniosek dotyczący rozporządzenia w tej samej sprawie zostały poprzedzone intensywnymi i szeroko zakrojonymi konsultacjami z zainteresowanymi stronami.

Na początku 2022 r. przeprowadzono **otwarte konsultacje publiczne**<sup>23</sup> i **opublikowano zaproszenie do zgłaszania uwag**<sup>24</sup>. Większość respondentów, w tym państwa członkowskie i organizacje zawodowe reprezentujące prawników i notariuszy, poparła inicjatywę UE, która zobowiązywałaby państwa członkowskie do ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych. Wezwała również do przyjęcia unijnego instrumentu uzupełniającego konwencję. Jedna organizacja pozarządowa, organizacja parasolowa zajmująca się ochroną praw osób z niepełnosprawnościami, wyraziła obawy w kwestii praw podstawowych osób dorosłych z niepełnosprawnościami, gdyby instrument UE sprzyjał obiegowi decyzji podjętych z naruszeniem Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i praw podstawowych dorosłych osób z niepełnosprawnościami. Jest to powracające zagadnienie dotyczące relacji między Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych a Konwencją konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, które wyjaśniono w analizie i wspólnym oświadczeniu, o których mowa w przypisach 14 i 15.

W ramach strategii konsultacji dnia 29 września 2022 r. zorganizowano **nieformalne zdalne spotkanie z zainteresowanymi stronami**. Dnia 27 października 2022 r. Komisja zorganizowała ponadto **zdalne spotkanie z ekspertami z państw członkowskich** w celu przekazania informacji na temat inicjatywy w sprawie ochrony osób dorosłych i wymiany wstępnych poglądów.

Podczas spotkania w dniach 7 i 8 listopada 2022 r. przeprowadzono również konsultacje z **Europejską Siecią Sądową w sprawach cywilnych i handlowych** na temat jej ewentualnej roli w przyszłej inicjatywie.

Podsumowując, wszystkie działania konsultacyjne wykazały mocne poparcie dla Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i ogólnie pozytywne informacje zwrotne na jej temat. Konsultacje wykazały ponadto, że większość zainteresowanych stron zauważała praktyczną potrzebę wprowadzenia dodatkowych środków na poziomie UE i popierała je.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W 2021 r. przeprowadzono **analizę prawną**<sup>25</sup>. Autorzy analizy doszli do następujących wniosków: (i) istnieją znaczne luki i niespójności w zakresie transgranicznej ochrony osób dorosłych szczególnej troski (przepisy dotyczące jurysdykcji, uznawanie uprawnień do reprezentacji, brak pewności prawa i praktyczne problemy, z którymi mają do czynienia

<sup>23</sup> [https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults\\_pl](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults_pl)

<sup>24</sup> [https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation\\_pl](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_pl)

<sup>25</sup> [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the EU \[Badanie dotyczące transgranicznej ochrony prawnej w Unii osób dorosłych szczególnej troski\], Urząd Publikacji Unii Europejskiej \(europa.eu\).](#)

organy); (ii) powszechna ratyfikacja w UE Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych pozwoliłaby bezpośrednio rozwiązać niektóre z tych problemów występujących zarówno między państwami członkowskimi, jak i w kontaktach z państwami spoza UE; oraz (iii) instrument UE w jeszcze większym stopniu wzmocniłby ochronę osób dorosłych szczególnej troski i ułatwiłby im życie, a także ułatwiłby pracę właściwym organom.

Dodatkową wiedzę ekspercką na temat transgranicznej ochrony osób dorosłych zebrano również w badaniu towarzyszącym sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego z własnej inicjatywy w kwestiach ustawodawczych<sup>26</sup> (2016) oraz w sprawozdaniu Europejskiego Instytutu Prawa<sup>27</sup> (2020).

- **Ocena skutków**

W 2022 r. przeprowadzono ocenę skutków, aby zbadać poszczególne warianty strategiczne dostępne w UE w celu poprawy transgranicznej ochrony osób dorosłych oraz oceny ich wpływu.

Ponieważ niniejszy wniosek dotyczy wyłącznie ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych i przystąpienia do niej przez niektóre państwa członkowskie, bardziej szczegółowe wyjaśnienie wyników oceny skutków zostanie przedstawione w towarzyszącym wniosku dotyczącym rozporządzenia. Obecną analizę należy ograniczyć do wskazania ostatecznie wybranego wariantu strategicznego.

Obejmuje on rozporządzenie uzupełniające konwencję oraz ratyfikację konwencji i przystąpienie do niej przez państwa członkowskie, które nie są jeszcze jej stronami. Zapewni to, by odpowiednie przepisy prawa prywatnego międzynarodowego dotyczące ochrony osób dorosłych w sytuacjach transgranicznych miały zastosowanie nie tylko na szczeblu UE, ale także między państwami członkowskimi oraz państwami spoza UE. Oczekuje się również, że ratyfikacja przez wszystkie państwa członkowskie zachęci więcej państw spoza UE do przystąpienia do konwencji.

- **Prawa podstawowe**

Ogólnym celem proponowanego działania jest ochrona praw podstawowych osób dorosłych zgodnie z art. 6 TFUE, Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

W sytuacjach transgranicznych oznaczałoby to w szczególności zapobieganie wywłaszczaniu lub odmowie dostępu do majątku osoby dorosłej za granicą, zapewnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz zapewnienie samostanowienia i autonomii osób dorosłych.

Poprzez harmonizację zasad prawa prywatnego międzynarodowego Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych łączy różne systemy prawne, aby ułatwiać, w ramach zakresu stosowania konwencji, niedyskryminacyjne poszanowanie praw osób dorosłych, ochronę ich interesów oraz korzystanie przez nie ze zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych.

---

<sup>26</sup> [Protection of Vulnerable Adults – European Added Value Assessment \[Ochrona osób dorosłych szczególnej troski – Ocena europejskiej wartości dodanej\]](#).

<sup>27</sup> [The protection of adults in international situations \[Ochrona osób dorosłych w sytuacjach międzynarodowych\], sprawozdanie Europejskiego Instytutu Prawa.](#)

Preambuła konwencji odzwierciedla te wartości: potwierdza, że poszanowanie zarówno godności, jak i autonomii osoby dorosłej powinno być kwestią nadrzędną. Takie priorytety określono również w preambule Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z zasadami konwencji jeżeli środek ochrony został wdrożony w jednym umawiającym się państwie przez właściwy organ, środek ten powinien obowiązywać również w innym umawiającym się państwie, na przykład gdy osoba dorosła przeprowadzi się z jednego umawiającego się państwa do drugiego. Konwencja obejmuje również zabezpieczenia, które pozwalają na nieuznanie lub niewykonanie środków, jeśli na przykład środek został wdrożony przez organ, którego jurysdykcja nie została ustalona w oparciu o jedną z podstaw przewidzianych w konwencji lub nie była zgodna z żadną z nich, bądź jeśli uznanie środka byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym państwa wezwanego<sup>28</sup>. W tym kontekście nieprzestrzeganie praw podstawowych osoby dorosłej, której dotyczy środek, może uzasadniać odmowę uznania.

#### **4. WPLYW NA BUDŻET**

Proponowana decyzja nie ma wpływu na budżet Unii Europejskiej.

#### **5. ELEMENTY FAKULTATYWNE**

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Ponieważ wniosek dotyczy upoważnienia niektórych państw członkowskich Unii Europejskiej do ratyfikacji Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych lub przystąpienia do niej, monitorowanie jego wdrażania dotyczy przede wszystkim przestrzegania przez te państwa członkowskie ram czasowych ratyfikacji konwencji lub przystąpienia do niej, zgodnie z decyzją Rady.

Gdy wszystkie państwa członkowskie przystąpią do konwencji, planuje się jednak przeprowadzenie szeregu działań mających na celu podniesienie świadomości na temat konwencji i zapewnienie jej prawidłowego stosowania. Ponadto w ramach przygotowań do prac przyszłych komisji specjalnych ds. funkcjonowania konwencji przyjęte zostaną skoordynowane stanowiska UE; umożliwi to UE monitorowanie wdrażania tego instrumentu przez państwa członkowskie.

---

<sup>28</sup> Zob. art. 22 Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych w celu zapoznania się z wykazem przesłanek, w oparciu o które właściwy organ może odmówić, na zasadzie uznaniowości, uznania i wykonania środka.

Wniosek

**DECYZJA RADY**

**upoważniająca państwa członkowskie, aby w interesie Unii Europejskiej stały się lub pozostały stronami Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego<sup>1</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia wyznaczyła sobie cel, jakim jest utworzenie, utrzymywanie i rozwijanie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych, w ramach której zapewnia się swobodny przepływ osób oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości.
- (2) Aby osiągnąć ten cel, Unia przyjęła szereg aktów ustawodawczych w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych, które mają skutki transgraniczne. Unia jest również stroną, we własnym imieniu lub za pośrednictwem państw członkowskich działających w interesie Unii, szeregu konwencji międzynarodowych w tej samej dziedzinie.
- (3) Nie istnieją jednak żadne przepisy Unii w zakresie transgranicznej ochrony osób dorosłych, które z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych nie są w stanie chronić swoich interesów lub które mogą wymagać, aby wsparcie w korzystaniu przez nie ze zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych udzielone im w jednym państwie członkowskim obowiązywało w całej Unii.
- (4) W sytuacjach transgranicznych osoby dorosłe mogą doświadczać różnych trudności, w tym w przypadku przeprowadzki do innego państwa członkowskiego lub posiadania majątku lub aktywów w innym państwie członkowskim. Trudności mogą pojawić się na przykład w przypadku wystąpienia konieczności powołania się w jednym państwie członkowskim na środki ochrony osób dorosłych wdrożone w innym państwie członkowskim lub w przypadku konieczności powołania się za granicą na uprawnienia do reprezentacji przyznane wcześniej przez osoby dorosłe ich przedstawicielom, gdy osoby dorosłe nie są w stanie chronić swoich interesów. Trudności te mogą mieć poważne negatywne konsekwencje dla pewności prawa w działaniach transgranicznych oraz dla praw i dobrostanu osób dorosłych, a także dla poszanowania ich godności. W szczególności mogą one mieć negatywny wpływ na prawa podstawowe osób dorosłych, takie jak dostęp do wymiaru sprawiedliwości, prawo do

---

<sup>1</sup> Dz.U. C z , s. .

samostanowienia i autonomii oraz prawo własności i prawo do swobodnego przemieszczania się.

- (5) Jednolite zasady prawa prywatnego międzynarodowego regulujące sytuacje transgraniczne są zatem niezbędne w celu wzmocnienia ochrony praw podstawowych osób dorosłych borykających się z zaburzeniem lub ograniczeniem zdolności osobistych. Na poziomie międzynarodowym Konwencja z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych („Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych”) obejmuje takie zasady. Konwencja przewiduje zasady dotyczące jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków ochrony tych osób dorosłych, prawa właściwego dla uprawnień do reprezentacji oraz zasady współpracy między organami umawiających się stron.
- (6) Zgodnie z Konwencją konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych jej stronami mogą być wyłącznie suwerenne państwa. Z tego powodu Unia nie może przystąpić do tej konwencji.
- (7) Ratyfikacja Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych oraz przystąpienie do niej przez wszystkie państwa członkowskie jest od dawna celem Unii Europejskiej.
- (8) Dotychczas stronami Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych są Belgia, Republika Czeska, Niemcy, Estonia, Grecja, Francja, Cypr, Łotwa, Malta, Austria, Portugalia i Finlandia. Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy i Polska jedynie ją podpisały.
- (9) W dniu [...] Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący rozporządzenia w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków, dokumentów urzędowych i uprawnień do reprezentacji oraz współpracy w sprawach cywilnych dotyczących ochrony osób dorosłych („proponowane rozporządzenie”). We wniosku przewiduje się stosowanie niektórych postanowień Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych między państwami członkowskimi i ustanawia się przepisy uzupełniające w celu ułatwienia jeszcze ściślejszej współpracy wewnątrz UE w tej dziedzinie. Przepisy proponowanego rozporządzenia pokrywają się i pozostają w ścisłym związku z Konwencją konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.
- (10) Dlatego też zachodzi ryzyko, że Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych może wpłynąć na zakres proponowanego rozporządzenia lub go zmienić. W związku z tym Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (11) Rada powinna zatem upoważnić państwa członkowskie, które nie są jeszcze stronami Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, do jej podpisania, ratyfikowania lub do przystąpienia do niej w interesie Unii, na warunkach określonych w niniejszej decyzji. Rada powinna również upoważnić państwa członkowskie będące stronami Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych do pozostania jej stronami.
- (12) Unia i jej państwa członkowskie są stronami *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*.
- (13) Zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej i Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej kompetencje do przyjmowania przepisów prawa materialnego

i procesowego w dziedzinie ochrony osób dorosłych należą do państw członkowskich. Będąc umawiającymi się stronami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, państwa członkowskie muszą zapewnić, aby ich krajowe przepisy prawa materialnego i procesowego dotyczące traktowania osób dorosłych były zgodne z zobowiązaniami w zakresie praw człowieka określonymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, w tym ze środkami dotyczącymi „opieki” i „kurateli”, a także ubezwłasnowolnienia, o których mowa w art. 3 Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

- (14) Zasady Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych powinny być stosowane w sposób spójny z zobowiązaniami w zakresie praw człowieka wynikającymi z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
- (15) Nieprzestrzeganie tego obowiązku powinno również wpływać na uznawanie i egzekwowanie przez państwa członkowskie środków zastosowanych przez państwa trzecie.
- (16) [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do TFUE, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.] LUB
- (17) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej[, pismem z dnia ...] Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.
- (18) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

#### *Artykuł 1*

1. Rada niniejszym upoważnia państwa członkowskie, aby w interesie Unii stały się lub pozostały stronami Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych („konwencji”), z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2.
2. Tekst konwencji jest dołączony do niniejszej decyzji.

#### *Artykuł 2*

Bułgaria, [Irlandia], Hiszpania, Chorwacja, Włochy, Litwa, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Polska, Rumunia, Słowenia, Słowacja i Szwecja podejmą niezbędne kroki w celu złożenia swoich dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów, działającym w charakterze depozytariusza konwencji, nie później niż [24 miesiące od daty przyjęcia niniejszej decyzji].

### *Artykuł 3*

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.  
Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady  
Przewodniczący*